

RÁ MŪDI RA XUUA RA MŪDI CARTA NÚ'A BI 'YOFO RA APOSTOL NSĀNJUA

Ya noya dega te

¹ Ma ga xi'ah_u de ma zi Hmuh_u ra Jesucristo nú'a to'o go guesε rá Noya Ajuá ne ri unga ra 'ra'yo te. Nú'á ya mi 'bui desde rá mudi, y go guet'a dá hanthe ne dá ødehe nú'a te bi ma, dá nhyandahmihe con gue'a ne dá thanihe'a. ² Nú'á mbi 'buhui Ajuá ra Dada, nep_u bá e bi nja'iuja ja ra ximhai ne bi za to bi hyandi. Y go guesεhe dá hanthe, ne nubyá dí damajuanihe de gue'a nú'a to'o nzantho ja rá te. ³ Nú'a dá hanthe, ne nú'a dá øtuahe rá noya, go gue'a dí xi'ahe, pa nu'ah_u nehe gui padih'a ngu nuje dá pahe'a, ne pa njab_u ga 'buh_u mahyεgui co 'nada ra mfeni co Ajuá ma Dadah_u ne ra zi Hmu Jesucristo rá T'u. ⁴ Hangue dí op'a'ih_u nuya noyaya pa xi ga johyah_u mahyεgui.

Ajuá go gue'a ra ñot'i

⁵ Nuje dí xi'ahe nú'a bi xicje ma Zidadah_u ra Jesucristo, gue Ajuá xá nt'axi nja ngu 'nara hyats'i ri yot'i, ne hab_u 'bui'a otho ra 'bexuui. ⁶ B_u dí eñh_u gue dí 'nada ra mfenih_u co Ajuá, pe 'b_u dí 'yoh_u ja ra 'bexuui ne dí øth_u ya ts'oqui, nu'bú 'nadyá c'uambah_u ngue'a hindí øth_u nú'a xá hño. ⁷ Pe 'b_u dí 'yoh_u ja ra hyats'i ngu nja'a 'bui ja ra hyats'i, nu'bú dí pe'tsh_u 'nada ra mfeni, y co rá ji ma zi

Hmuh_u ra Jesucristo rá T'_u Aju_a x_ugaguih_u gatho ma ts'oquih_u.

⁸ 'B_u dí eñh_u gue hindyá 'yøt'ats'oquih_u, dí nhyat'aseh_u ne hinxa y_ut'a ja ma mfenih_u nú'a maju_uni. ⁹ 'B_u ga daph_u ma ts'oquih_u Aju_a, nu'á da pungaguih_u, ne da x_ugaguih_u gatho ma ts'oquih_u, ngue'a nu'á øt'e gatho nú'a xá hño ne øt'e gatho nú'a m_a. ¹⁰ 'B_u dí eñh_u gue hinstá øth_u ya ts'oqui, nu'bú ja ra uenda dí ec'uambah_u Aju_a, y rá noya'a hinxa y_ut'a ja ma mfenih_u.

2

Ma zi Hmuh_u ra Jesucristo go gue'a ñangaguih_u

¹ Ma zi b_atsi'ih_u, dí op'a'ih_u nuya ya noya pa hingui 'yøth_u ni 'nara ts'oqui. Pe 'b_u 'na de guec_u ga øth_u 'nara ts'oqui, ma zi Hmuh_u ra Jesucristo da ñangaguih_u ja rá thandi Aju_a ra Dada, ngue'a nu'á hinte ma ts'oqui tu. ² Nu'á bi unse rá te ngu 'nara hñ_a'ti pa bi gutca ma ts'oquih_u; y hingue hønseguih_u, nehe gatho ya ja'i de ra ximhai bi gu'tua yá ts'oqui.

³ 'B_u dí øteh_u nú'a ri manda Aju_a, nu'bú h_a, maju_uni stá p_ah_u'a. ⁴ Nu'a tó'o ena gue p_adi Aju_a, pe hønse m_antho, ne hingui øt'e nú'a ri manda Aju_a, nu'bú nú'á go gue'a 'nara c'uamba, ne hingui p_adi nú'a maju_uni. ⁵ Pe 'b_u núj_u dí øteh_u nú'a m_anga Aju_a, nu'bú xi maju_uni dí m_adih_u'a, ne njab_u dí p_adih_u gue dí 'b_uh_u xá hño con gue'a. ⁶ 'B_u dí eñh_u gue dí 'b_uh_u co ra Zidada Jesucristo, nu'bú rí 'ñepcah_u ga t_embah_u rá 'm_ui.

Ra 'ra'yo hmanda

7 Ma zi cu'ih_u, nura hm_unda dí op'a'ih_u hinga 'nara 'ra'yo hm_unda. Gue'a 'nara ndaxjua hm_unda nú'a xca p_udih_u desde ra m_udi gá camfrih_u, gue gui mádi_u 'na ngu ma'na. 8 Go guet'atho rá hm_unda Aju_u dí yopa xi'ah_u, pe nubyá gue'a ngu 'nara 'ra'yo hm_unda, ngue'a rá hm_ute ra Zidada Jesu himi f_uadi ma'met'o, ne nixi ri hm_ute_u himi f_uadi. Nubyá dí p_udi gue gui mádi_u 'na ngu ma'na ngu bi macaguih_u ra Zidada Jesu, ngue'a nu'á ya 'yo rí yot'a ri mfenih_u ne ya hinguí 'buh_u ja ra 'bexuui.

9 Nu'a tó'o ena gue 'bui ja ra ñot'i pe utsa rá cu, gue'a 'b_uta ja ra 'bexuui. 10 Nu'a tó'o m_udi rá cu 'bui ja rá ñot'i Aju_u, ne ni 'nara t'ot'e hinda z_u rá ts'edi pa da 'ueque de rá 'ñu Aju_u. 11 Pe nu'a tó'o utsa rá cu, gue'a 'bui ja ra 'bexuui. Nú'á 'yo ja ra 'bexuui ne hinguí p_udi hab_u 'yo ngue'a ra 'bexuui xa pu'tua rá mfeni.

12 Nu'ah_u b_utsih_u, dí op'a'ih_u pa ga ben'a'ih_u gue Aju_u ya xa pun'ah_u ri ts'oquih_u. Xa pun'ah_u ri ts'oquih_u ngue'a xca camfrih_u ra Zidada Jesu-cristo. 13 Nu'ah_u dadah_u, dí op'a'ih_u nguetho xca p_udih_u nú'a 'bui nz_uantho. Nu'ah_u b_utsa'ñøhøh_u, dí op'a'ih_u nguetho xca nt_ute_u de ra ts'ond_uahi.

Nu'ah_u b_utsih_u, dí op'a'ih_u nguetho xca p_udih_u ra Dada. 14 Nu'ah_u dadah_u, dí op'a'ih_u nguetho ya xca p_udih_u nú'a 'bui nz_uantho. Nu'ah_u b_utsa'ñøhøh_u, dí op'a'ih_u nguetho ja ri ts'edih_u ne gui p_udih_u xá hño rá noya Aju_u, ne xca nt_ute_u de ra ts'ond_uahi.

15 Oxqui mádi_u ya t'ot'e nú'u ja ja ra ximhai, nixi gui ne gui 'yøth_u ngu nú'a øt'a ya ts'oja'i.

Ngue'a nu'a tó'o ri mađi nú'a ja ja ra ximhai, nu'á hinguí mađi Ajuá ra Dada. ¹⁶ Oxqui mađih_u ya t'øt'e de ra ximhai, ngue'a gatho nú'a ja ja ra ximhai, ngu gatho ya ts'onc'at'i nú'a beng_u ya ja'i ne nú'a handi, ne ra nt'ets'i, gatho'_u go gue'_u yá hmanda ra ts'oximhai, hingo gue'a rá hmanda Ajuá. ¹⁷ Ra ximhai ma da uadi da thogui, nehe yá ts'onc'at'i ya meximhai. Pe nu'a tó'o ø'tuabi rá paha Ajuá gue'a ma da 'm_ui pa nzantho.

Nú'a majuani ne nú'a go ra nc'uamba

¹⁸ Ma zi b_utsi'ih_u, ya xa zøhø ra ora de yá ngats'i ya pa. Y ngu nú'a xa si'ah_u gue ma da 'ñehe 'na to'o ma da ncontraui ra Zidada Jesucristo, hangue nubyá dí hanth_u gue ya 'b_ui ndunthi de gue'_u. Hangue por gue'a dí pa_u gue ya xa zøhø ra ora de yá ngats'i ya pa. ¹⁹ Nú'ú go gue'_u xa 'uegue de guecj_u ngue'a himbi gamfri xi majuani ngu stá camfrih_u. 'B_u nú'ú xqui gamfrihma xi majuani nguj_u, nu'b_uá hinxa 'uehma'_u de guecj_u. Nú'ú bi 'uegue, y por gue'a stá pa_u gue majuani hingyá gamfri ngu nú'j_u dyá gamfrih_u.

²⁰ Pe nu'ah_u xa t'a'ah_u rá Maça Ndahi Ajuá ngu xa t'acje nehe, hangue guí pa_u gatho nú'a majuani. ²¹ Dí op'a'ih_u, hingue dí ena gue hinguí pađih_u nú'a majuani. Xi majuani guí pađih_u xá hño. Ne guí pađih_u gue ni 'nara nc'uamba hinguí ma_unga majuani. ²² ¿To'o ra c'uamba? ¿Ha gue hingue nú'a to'o ma gue ma zi Hmu_u ra Jesu hingo ra Cristo nú'a bá pehna Ajuá? Nu'a tó'o ri ncontraui ra zi Hmu Jesucristo go gue'a ma gue Ajuá hingo rá Dada ra zi Hmu Jesucristo, ne ma gue nu'á hingo rá T'_u Ajuá. ²³ Nu'a tó'o ma gue

ma zi Hmuh_u ra Jesu hingo rá T'_u Ajuá, nu'á nehe hingui camfri nú'a bi m̄anga ra zi Hmu Jesu de rá Dada. Ha nu'a tó'o damajuani gue ra zi Hmu Jesu go rá T'_u Ajuá, nu'á h̄a, go gue'a xa b̄atuabi rá Dada.

²⁴ Hangue nu'ah_u dá 'yoda ri mfenih_u xá h̄ño de nú'a xcá padih_u desde rá m̄udi. 'B_u da 'yoda ri mfenih_u xá h̄ño, nu'b_u ma gui 'b_uh_u xá h̄ño co ra T'_u ne co ra Dada. ²⁵ Y ma zi Hmuh_u ra Jesucristo go gue'a xa ñ̄atcaguih_u da 'racj_u ra te pa nz̄antho.

²⁶ Dí op'a'ih_u ngue'a dí ne ga xi'ah_u te øt'e nú'_u to'o ne da hya'a'ih_u. ²⁷ Pe nu'ah_u xcá hanih_u ra M̄aca Nd̄ahi nú'a xa 'ra'ah_u ra Zidada Jesucristo, ne nu'á 'b_ui con gue'ah_u, y hingue mahyoni ma'na to da 'ñ̄u't'a'ih_u nú'a majuani, ngue'a nura M̄aca Nd̄ahi go gue'a u't'a'ih_u. Go gue'a m̄anga majuani, hingui m̄anga ra nc'uamba. Hangue 'b_uh_u xá h̄ño co ma Zidadah_u ngu nú'a u't'a'ih_u ra M̄aca Nd̄ahi.

²⁸ Hangue nubyá ma zi cu'ih_u, 'b_uh_u xá h̄ño co ma Zidadah_u pa nu stí 'ñ̄ehe xi da 'ñ̄esca ma nsuh_u dí gathoh_u ne hinga 'b̄e ma tsah_u. ²⁹ Dí p̄ah_u gue nu'á øt'e nú'a xá h̄ño, hangue nehe dí p̄ah_u gue gatho nú'_u to'o yá m̄eti'a øt'e xá h̄ño nehe.

3

Núj_u dyá gamfrih_u yá b̄atsiguih_u Ajuá

¹ Benih_u gue Ajuá xa m̄adiguih_u ndunthi, ne xa h̄ñubgaguih_u yá b̄atsiguih_u'a. Y majuani go guec_u yá b̄atsiguih_u'a. Y nu'_u tó'o hinxa gamfri Ajuá, hingui camfri'_u gue yá b̄atsiguih_u Ajuá ngue'a nu'á hinxa b̄adi Ajuá ma Dadah_u. ² Ma zi hm̄adi cu'ih_u, nubyá ya yá b̄atsiguih_u Ajuá. H̄õnsc nu'a

hinxa sicaguih_u, nú'a tengu ma ga 'buh_u 'mɛfa. Pe nu'a dí p̄adih_u gue nu stí 'ñehe ma zi Hmuh_u ra Jesucristo ma ga 'buh_u ngu rá 'm̄ai'a, ngue'a ma ga handuabih_u rá 'm̄ai. ³ Hangué núj_u dí t̄o'mh_u gue ma ga 'buh_u ngu rá 'm̄ai ma zi Hmuh_u ra Jesucristo, ma ga øth_u ra ts'ɛdi pa ga 'buh_u xá nt'axi ngu ra zi Hmu Jesu 'b̄ai xá nt'axi.

⁴ 'B_u dí øth_u ya ts'oqui, ya hindí ø'tuah_u rá hmanda Aju_a, ngue'a nu'a tó'o øt'a ya ts'oqui, hingui ø'tua yá hmanda Aju_a. ⁵ Guí p̄adih_u gue ma Zidadah_u ra Jesu bá e bi nj̄a'iu_a ja ra ximhai pa bi putca gatho ma ts'oquih_u. Nu'á hinte ma ts'oqui tu. ⁶ Nu'a tó'o 'b̄ai xá hño co ma Zidadah_u ra Jesucristo, hingui øt'a ya ts'oqui. Ha nu'a tó'o xi øt'a ya ts'oqui hinxa b̄adi to'o gue'a ra Zidada Jesucristo nixi hinxa gamfri'a. ⁷ Ma zi b̄atsi'ih_u, oxqui hoph_u to'o da hya'ah_u. Ngue'a nu'a tó'o øt'e xá hño go gue'a xá nt'axi rá coraso ngu rá nt'axi ma zi Hmuh_u ra Jesucristo. ⁸ Nu'a tó'o xi øt'a ya ts'oqui, ya go rá m̄eti ra ts'ondahi. Ngue'a ra ts'ondahi go gue'a bi futa ra ts'oqui desde maya'b_u, ne ri siguitho øt'e. Hangué ringue'a bá e rá T'_u Aju_a bi nj̄a'iu_a pa bi huatua yá 'b̄efi ra ts'ondahi.

⁹ Nu'a tó'o xa yopa 'm̄ai ma'ra'yo ya hingui øt'a ya ts'oqui ngue'a nurá 'm̄ai'a ya ngu rá 'm̄ai Aju_a, ne ya hingui tsa da sigui da 'yøt'a ya ts'oqui ngue'a ya xa yopa 'm̄ai de Aju_a. ¹⁰ Hangué njaua da za ga p̄adih_u ndañ'_u yá b̄atsi Aju_a ne ndañ'_u yá b̄atsi ra ts'ondahi, ngue'a nu'a tó'o xi hingui øt'e xá hño ne nixi hingui m̄adi yá cu, nú'á hingo rá b̄atsi Aju_a.

Ga mádih_u 'na ngu ma'na

11 Nguetho guehna rá hmānda Ajuā stá ødeh_u desde rá mēdi nu ndá camfrih_u, gue ga mādih_u 'na ngu ma'na. 12 Hinga øth_u ngu bi 'yøt'a ra Caí nú'a mrá bātsi ra ts'ondāhi. Nu'á bi hyo rá cu. ¿Y pa te bi hyo'a? Ngue'a nurá cu mi øt'a xá hño, ha nura Caí mi øt'a nú'a xá nts'o.

13 Ma zi cu'ih_u, oxqui 'yøh_u 'b_u ya meximhai da ũtsa'ih_u. 14 Nujú stá yopa 'b_uh_u ne ya hindí njah_u ngu ma'met'o stí 'mēdih_u. Ne dí pādih_u gue ya stá yopa 'b_uh_u ngue'a dí mādih_u ma cuh_u. Ngue'a nu'a tó'o hingui mā rá cu, nu'á xa 'mēditho. 15 Nu'a tó'o ũtsa rá cu, ja ra uenda bi hyo, ne dí pāh_u gue 'nara hyote hinxa yopa 'māitho ne hingui pē'tsta ra te pa nzantho. 16 Ra Zidada Jesucristo bi 'ñutcah_u nda'a ra hmāte majuāni ngue'a nu'á bi du por guecj_u. Nehe nujú dí 'ñepi ga tuh_u po rá ngue ma cuh_u. 17 Nu'a tó'o tsēpabi ne hingui faxa rá cu nú'a 'bēpabi, nu'á otho rá hmāte ne nixi hingui mādi Ajuā. 18 Ma zi cu'ih_u, hingui ho ga mādih_u hōnse dega netho. Nujú mahyoni ga mādih_u con gatho ma mfenih_u ne ga mfaxh_u.

Hinga ntsuh_u ga jonih_u ja Ajuā pa ga aph_u te ga aph_u

19 Ne 'b_u majuāni ja ma hmāteh_u, njab_u ga pāh_u gue majuāni drí dēnih_u nú'a majuāni, y ga pāh_u nehe gue dí 'b_uh_u xá hño ja rá thandi Ajuā. 20 Pe 'b_u ga tu ma māih_u gue hindí 'b_uh_u xá hño ja rá thandi Ajuā, nu'bú Ajuā da hñubga ma māih_u ngue'a nu'á pādi gatho, ne pātca ma mfenih_u. 21 Ma zi hmādi cu'ih_u, 'b_u dí beñh_u ja ma corasoh_u gue dí 'b_uh_u xá hño ja rá thandi Ajuā, nu'bú hinga ma ga ntsuh_u ga jonih_u ja gue'a ne ga aph_u te ga aph_u. 22 Ne

nu'araza ma t'adi ga aph_u'a, nu'á da 'racj_u nguetho dí øth_u nú'a di manda'a, ne dí øth_u ya t'øt'e ngu di ho'a. ²³ Ne nu'á bi manda ga camfribih_u ra zi Hmu Jesucristo rá T'_u, ne ga mádh_u 'na ngu ma'na ngu xqui manda nehe ma zi Hmuh_u ra Jesucristo. ²⁴ Y nu'a tó'o ø'tuabi yá hmanda Ajuá, nu'á 'b_ui xá hño co Ajuá, ne Ajuá 'b_ui con gue'a. Ajuá bi 'racj_u ra Māca Ndāhi nú'a utcaguih_u gue Ajuá 'b_ui con guecj_u.

4

Rá Māca Ndāhi Ajuá ne ra ndāhi nú'a rá ncontra ma zi Hmuh_u ra Jesucristo

¹ Ma zi hmādi cu'ih_u, oxqui camfrih_u gatho nú'a da si'ah_u. Pādh_u xá hño ua go gue'a xi majuāni xa mā Ajuá, pa go gue'a gui camfrih_u. Ngue'a ndunthi ya hyate bādi 'yo ja ra ximhai, nu'ú 'yob_u mā gue ñā co rá ts'edi ra Māca Ndāhi, pe nuya noya māñ_u hingo mahyεgui ngu nú'a mā Ajuá. ² Ma ga xi'ah_u hanja da za gui pādh_u nú'a to'o ñā co rá ts'edi ra Māca Ndāhi. Nuto mā gue ma zi Hmuh_u ra Jesucristo rá T'_u Ajuá bi 'ñe bi nja'i, nú'ú go gue'u hampa rá ts'edi ra Māca Ndāhi. ³ Pe nu to'o mā gue ma zi Hmuh_u ra Jesucristo hingo rá T'_u Ajuá bi 'ñe bi nja'iuā ja ra ximhai, nú'ú hingu hampa rá ts'edi ra Māca Ndāhi. Nú'ú hampa rá ts'edi nú'a to'o ma da 'ñehe da ncontraui ra zi Hmu Jesucristo. Ya xcá 'yødeh_u ma da 'ñehe ja ra ximhai nú'a ra ncontra'a, y ya 'yo rí mpefi nú'u to'o hampa rá ts'edi'a.

⁴ Ma zi cu'ih_u, yá bātsiguih_u Ajuá, ne ya stá ntateh_u de ya hyate ja'i, ngue'a Ajuá to'o 'b_ui con guecj_u ma'na ja rá ts'edi'a que nurá ncontra'a to'o

di manda ya ts'o'm̄ai ja'i ja ra ximhai. ⁵ Nuya hyate ja'i p̄epabi nú'a to'o di manda ya ts'o'm̄ai ja'i ja ra ximhai, hangue ma de nú'a ja ja ra ximhai, ne ya ts'o'm̄ai ja'i de ra ximhai øde nú'a te mañ'u. ⁶ Pe nujá yá batsiguih̄u Ajuá, y gatho nú'u to'o pađi'a, nu'ú øtcaguih̄u nú'a dí mañ'h̄u. Ha nu'u tó'o hingyá b̄atsi Ajuá, hingui ne da 'yøtcaguih̄u. Hangue ringue'a tsa ga paḥ̄u to'o m̄anga nú'a majuani, ne to'o m̄anga nú'a hinga majuani.

Ajuá xi ra mate

⁷ Ma zi hm̄adi cu'ih̄u, ga máđih̄u 'na ngu ma'na, ngue'a Ajuá ri mačaguih̄u. Nu'a tó'o mađi rá miq̄u'eiui, go gue'a ya rá b̄atsi Ajuá, ne nu'á pađi xá h̄ño Ajuá. ⁸ Nu'a tó'o ũtsa rá miq̄u'eiui, nu'á hingui pađi Ajuá, ngue'a rá 'm̄ai Ajuá xi ra mate nzantho. ⁹ Ajuá bi 'ñutcaguih̄u gue xi majuani nu'á mađiguih̄u ngue'a bá p̄ehna rá 'ra T'u ja ra ximhai pa da 'rac̄u ra 'ra'yo te. ¹⁰ Ma ga xi'ah̄u nda'a ra hm̄ate majuani: Nuj̄u hinstí mađih̄u Ajuá, pe nu'á xi mađiguih̄u, hangue bá p̄encah̄u rá T'u nú'a bi unga rá te pa bi gutca ma ts'oquih̄u.

¹¹ Ma zi hm̄adi cu'ih̄u, Ajuá xi bi mađiguih̄u asta hab̄u bi za. Hangue nujá dí 'ñepcaguih̄u ga máđih̄u 'na ngu ma'na. ¹² Ni 'nara ja'i hinhya'm̄u xa hyanda Ajuá. Pe 'b̄u ga máđih̄u 'na ngu ma'na, nu'bú ha, Ajuá 'b̄u con guec̄u, y njab̄u ma'na ga paḥ̄u tengu rá hm̄ate'a. ¹³ Nuj̄u dí paḥ̄u gue dí 'b̄uh̄u co Ajuá ne Ajuá 'b̄u con guec̄u nguetho nu'á xa 'rac̄u rá Mača Ndaḥi. ¹⁴ Nuje stá hanthe rá T'u Ajuá bá p̄ehna Ajuá ra Dada pa da p̄øhø ya meximhai, ne dí damajuanihe njab̄u. ¹⁵ 'B̄u 'na to'o

da damajuani gue ma zi Hmuh_u ra Jesu go gue'a rá T'_u Ajuá, Ajuá 'b_ui con gue'a ne nu'á 'b_ui co Ajuá.

¹⁶ Ya dí pah_u gue ri macj_u Ajuá, ne gue'a dí cam-frih_u ngue'a nu'á 'b_ui con guec_u. Nurá 'm_ui Ajuá xi ra mate nzantho, y nu'a tó'o mađi rá miqu'eiui, go gue'a 'b_ui co Ajuá ne Ajuá 'b_ui con gue'a. ¹⁷ Dí mađih_u Ajuá ne dí mađih_u ma miqu'eih_u, hangue hinga ntsuh_u nú'a ra pa'a de ra nsuca uenda, ngue'a numa 'm_uih_uua ja ra ximhai gue'a ngu rá 'm_ui ma zi Hmuh_u ra Jesu. ¹⁸ 'B_u dí mađih_u Ajuá con gatho ma m_uih_u, hinga ntsuh_u nú'a da 'yotcah_u'a. Ngue'a nura ntsu go gue'a rá 'ñoui ra castigo, y nu'a tó'o tsu ra nsuca uenda, tsu ngue'a hinxa mađi Ajuá.

¹⁹ Ajuá go rá m_udi bi mađiguih_u, hangue nujá go dí mađih_ubya'a. ²⁰ Nu'a tó'o ena gue ri mađi Ajuá, pe nu'á utsa rá cu, nu'á go 'nara c'uamba. Ngue'a 'b_u 'na utsa rá cu nú'a xa nhyandahmiui, nu'bú ¿hanja da za da mađi Ajuá nú'a hinxa hyandi? ²¹ Nuna go guehna ra hmanda xa xicj_u Ajuá ga øth_u: Nu'a tó'o mađi Ajuá, mahyoni nehe da mađi rá cu.

5

Stá ntateh_u de ya ts'ot'øt'e de ra ximhai

¹ Nu'a tó'o camfri gue ma zi Hmuh_u ra Jesu go gue'a ra Cristo nú'a bá p_uehna Ajuá, nú'a go gue'a rá b_utsi Ajuá. Y nu'a tó'o ri mađi Ajuá ra Dada, go gue'a da mađi nú'u to'o yá b_utsi Ajuá nehe. ² 'B_u majuani dí mađih_u Ajuá, ne 'b_u dí ø'tuah_u yá hmanda'a, nu'bú dí pađih_u gue dí maťuah_u yá b_utsi Ajuá. ³ Ngue'a 'b_u dí ø'tuah_u yá hmanda

Ajuá, nu'bú xi majuani dí madih_u'a, ne nuyá hmanda Ajuá hinguí hei ga øt'eh_u. ⁴ Ngue'a nu'a tó'o rá batsi Ajuá xa dapa gatho ya ts'ot'øt'e de ra ximhai. Nujú stá ntateh_u de ya ts'ot'øt'e de ra ximhai ngue'a dí camfrih_u Ajuá. ⁵ ¿To'o xa dapa ya ts'ot'øt'e de ra ximhai? Nu'a tó'o camfri gue ma zi Hmuh_u ra Jesu go gue'a rá T'_u Ajuá, go gue'a xa dapa ya ts'ot'øt'e de ra ximhai.

Nú' u to'o damajuani de rá T' u Ajuá

⁶ Ra Zidada Jesucristo bá eheua ja ra ximhai, bi nxistehe ne bi na'ma rá ji bi du. Hingue hønse bi nxistehe, pe nehe bi du'a. Ha nura Maça Ndahi xicj_u de gue'a ne nu'á mąnga majuani. ⁷ Nuni mahets'i 'bwi hñu nú' u to'o 'nat'a ma gue ma zi Hmuh_u ra Jesucristo go rá T'_u Ajuá. 'Na go ra Dada, ma'na go gue'a nú'a to'o xa thu'mbabi gue go gue'a ra Noya, ha nu ma'na go rá Maça Ndahi Ajuá. Gatho' u 'nat'a ma. ⁸ Nehe nuua ja ra ximhai rá Maça Ndahi Ajuá utcaguih_u gue ma zi Hmuh_u ra Jesucristo go gue'a rá T'_u Ajuá. Y nu mi nxistehe'a, Ajuá bi ma gue go rá T'_u'a. Ne dí mañh_u gue go gue'a rá T'_u Ajuá, ngue'a bi na'ma rá ji ne bi du po rá nguəcj_u. Gatho dí mañh_u mahyεgui gue ma zi Hmuh_u ra Jesucristo go gue'a rá T'_u Ajuá. ⁹ 'B_u ga camfrih_u nú'a damajuani ya ja'i, ma'na mathoni ndunthi ga camfrih_u nú'a mąnga Ajuá ra Dada, ngue'a nu'á go guesε'a ma gue ma zi Hmuh_u ra Jesu go gue'a rá T'_u'a. ¹⁰ Nuto camfribi rá T'_u Ajuá, nu'á ya xa badi ja rá coraso nú'a majuani. Pe nu'a tó'o hinguí camfri Ajuá, ja ra uenda ec'uamba'a, ngue'a hinxa gamfri nú'a bi mañ'a de rá T'_u. ¹¹ Ne nuna guehna nú'a xa xicaguih_u Ajuá, gue bi 'racj_u

'nara 'ra'yo te nú'a da nja pa nzantho. Dí pɛ'tshu nura 'ra'yo te'a ngue'a rá T'u Ajuá 'bui ja ma corasohu. ¹² Nu'a tó'o 'bui co rá T'u Ajuá, pɛ'tsa ra 'ra'yo te; pe nu'a tó'o hingui 'bui co rá T'u Ajuá, hingui pɛ'tsa ra 'ra'yo te.

Ya ngaxa noya dega ts'ofa

¹³ Dí op'a'ihu pa da za gui padihu gue gui pɛ'tshu ra te pa nzantho nguetho gui camfrihu gue ma zi Hmuhu ra Jesucristo go gue'a rá T'u Ajuá.

¹⁴ Y núju dyá gamfrihu da za ga aphu Ajuá nú'a ga ne ga aphu, y nu'bu gue'a rá paha'a, nu'bú da 'yode ma nt'adihu. ¹⁵ Y 'bu øde ma nt'adihu, nu'bú da 'racaguihu nú'a dí aphu.

¹⁶ 'Bu gui pahu gue 'nara cu xa 'yot'a 'nara ts'oqui, ne 'bu nú'a ra ts'oqui'a hinda japi da 'medi pa nzantho, da za gui 'yapabihu Ajuá por gue'a, y Ajuá da japi da ñobri. Ja 'nara ts'oqui nú'a japi da 'medi pa nzantho nú'a to'o øt'e'a. Nú'a hindí xi'ahu gue gui 'yaphu Ajuá por gue'a. ¹⁷ Cada ra 'mi'qui 'nara ja'i øt'e nú'a hingo rá paha Ajuá, nu'á øt'a 'nara ts'oqui. Pe hinga gatho ya ts'oqui japi da 'medi pa nzantho nú'a to'o øt'e.

¹⁸ Dí padihu gue nu'a tó'o rá batsi Ajuá, hingui sigui øt'a ya ts'oqui, ngue'a rá T'u Ajuá su'a pa hinte da za da 'yø'tuabi ra ts'ondahi.

¹⁹ Ne dí padihu gue nuju yá metiguihu Ajuá, ha nuya ts'oja'i ja ra ximhai o ja rá 'ye ra ts'ondahi.

²⁰ Ne dí padihu gue rá T'u Ajuá xa 'ñehea ja ra ximhai. Y nu'á bi 'ñutcaguihu pa ga padihu to'o gue'a Ajuá majuani. Dí 'buhu co Ajuá nú'a majuani ngue'a dí 'buhu co ma zi Hmuhu ra Jesucristo nurá T'u'a. Nú'a gue'a Ajuá majuani ne 'racaguihu ra

te pa nzantho. ²¹ Ma zi batsi'ih_u, oxqui ma gui camfrih_u ni 'nara c'oi nú' _u t'embi gue go gue' _u Aju_u, nixi gui xøcambenih_u'_u. Hønsε Aju_u bí 'b_ui mahets'i go gue'a_u gui xøcambenih_u. Njab_u gue'a_u.

**Ra 'Ra'yo Testamento
New Testament in Otomi, Mezquital (MX:ote:Otomi,
Mezquital)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Mezquital

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomi, Mezquital

ote

Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Mezquital

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files dated 29 Jan 2022

c6437f19-566b-5232-8b2a-5c88e5a5622b